

1. témaszámú nemzetközi minőségellenőrzési standard
2009. április

Nemzetközi minőségellenőrzési standard

**Minőségellenőrzés a pénzügyi kimutatások
könyvvizsgálatával és átvilágításával,
valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és
kapcsolódó szolgáltatási megbízások
végrehajtásával foglalkozó társaságok
esetében**

**International Federation
of Accountants**

Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok Testület
Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége
545 Fifth Avenue, 14th Floor
New York, New York 10017 USA

A jelen 1. témaszámú, „Minőségellenőrzés a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával és átvilágításával, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtásával foglalkozó társaságok esetében” című nemzetközi minőségellenőrzési standardot a Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok Testület (IAASB) készítette, amely a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetségének (IFAC) független standardalkotó szervezete. Az IAASB célja a közérdeket szolgáló módon, hogy magas színvonalú könyvvizsgálati és bizonyosságot nyújtó szolgáltatási standardokat hoz létre és elősegíti a nemzetközi és a nemzeti standardok konvergenciáját, így módon javítva a gyakorlat minőségét és növelve egységességét világszerte, erősítve továbbá a közvélemény bizalmát a globális könyvvizsgálati és bizonyosságot nyújtó szolgáltatást végző szakma iránt.

A kiadvány ingyenesen letölthető az IFAC honlapjáról: <http://www.ifac.org>. A jóváhagyott szöveget angolul adták ki.

Az IFAC küldetése a közérdek szolgálata, a könyvvizsgálói szakma globális erősítése és az erős nemzetközi gazdaságok fejlődéséhez való hozzájárulás azáltal, hogy magas színvonalú szakmai standardokat hoz létre és elősegíti azok betartását, előmozdítja az ilyen standardok nemzetközi konvergenciáját és véleményt nyilvánít olyan közérdekű kérdésekben, ahol a szakma szakértelme leginkább releváns.

Copyright © 2009. április, Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC). Minden jog fenntartva. Jelen kiadványról másolat készítése engedélyezett, ha a másolatok tanórákon történő vagy személyes felhasználás célját szolgálják, és azokat nem értékesítik vagy terjesztik, továbbá, ha mindegyik másolat tartalmazza a következő feliratot: „Copyright © 2009. április, Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége (IFAC). Minden jog fenntartva. A felhasználást az IFAC engedélyezte. A dokumentum sokszorosítására, tárolására vagy továbbadására vonatkozó engedélyért lépjen kapcsolatba a permissions@ifac.org címmel.” Máskülönben a jelen dokumentum sokszorosítása, tárolása, átadása vagy más hasonló felhasználása csak az IFAC írásbeli engedélyének birtokában lehetséges, kivéve a törvény által engedélyezett eseteket. További információk: permissions@ifac.org.

ISBN: 978-1-934779-97-2

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

1. TÉMASZÁMÚ NEMZETKÖZI MINŐSÉGELLENŐRZÉSI STANDARD
MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS
KAPCSOLÓDÓ SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ
TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

(Hatályos 2009. december 15-től)

TARTALOM

	Bekezdés
Bevezetés	
A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard hatóköre	1–3
A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard hatásköre	4–9
Hatálybalépés napja	10
Cél	11
Fogalmak	12
Követelmények	
A releváns követelmények alkalmazása és az azoknak való megfelelés	13–15
A minőségellenőrzési rendszer elemei	16–17
A vezetés minőségért való felelőssége a társaságon belül	18–19
Releváns etikai követelmények	20–25
Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása	26–28
Emberi erőforrások	29–31
A megbízás végrehajtása	32–47
Figyelemmel kísérés	48–56
A minőségellenőrzés rendszerének dokumentációja	57–59
Alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok	
A releváns követelmények alkalmazása és az azoknak való megfelelés	A1
Egy minőségellenőrzési rendszer elemei	A2–A3
A vezetés minőségért való felelőssége a társaságon belül	A4–A6
Releváns etikai követelmények	A7–A17
Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása	A18–A23

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

Emberi erőforrások	A24–A31
A megbízás végrehajtása	A32–A63
Figyelemmel kísérés	A64–A72
A minőségellenőrzés rendszerének dokumentációja	A73–A75

Az 1. témaszámú, „Minőségellenőrzés a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával és átvilágításával, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtásával foglalkozó társaságok esetében” című nemzetközi minőségellenőrzési standard a 200. témaszámú, „A független könyvvizsgáló átfogó céljai és a könyvvizsgálatnak a nemzetközi könyvvizsgálati standardokkal összhangban történő végrehajtása” című nemzetközi könyvvizsgálati standarddal együtt értelmezendő.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

Bevezetés

A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard hatóköre

1. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard a társaságnak a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatára és átvilágítására, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtására irányuló minőségellenőrzési rendszerével kapcsolatos felelősségével foglalkozik. A jelen standard a releváns etikai követelményekkel együtt értelmezendő.
2. A Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standardok Testület (IAASB) egyéb állásfoglalásai további standardokat és iránymutatásokat határoznak meg a társaság munkatársainak az egyes megbízástípusok minőségellenőrzési eljárásaival kapcsolatos felelősségéről. A 220. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard¹ például a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának minőségellenőrzési eljárásaival foglalkozik.
3. A minőségellenőrzési rendszer olyan politikákból áll, amelyek célja a 11. bekezdésben meghatározott cél elérése, valamint magában foglalja a politikáknak való megfelelés megvalósításához és nyomon követéséhez szükséges eljárásokat is.

A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard hatásköre

4. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard minden könyvvizsgáló társaságra vonatkozik a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata és átvilágítása, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtása tekintetében. Az egyes társaságok által a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standardnak való megfelelés céljából kidolgozott politikák és eljárások jellege és terjedelme különféle tényezőktől függ, mint például a társaság méretétől és működési jellemzőitől, vagy attól, hogy az része-e egy hálózatnak.
5. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard a társaságnak a standard követésével elérendő célját, valamint azokat a követelményeket tartalmazza, amelyek úgy vannak kialakítva, hogy lehetővé tegyék a társaságnak a meghatározott cél elérését. Emellett alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok formájában kapcsolódó iránymutatásokat is tartalmaz, amint azokkal bővebben a 8. bekezdés is foglalkozik, továbbá olyan bevezető anyagot is magában foglal, amely a nemzetközi minőségellenőrzési standard megfelelő megértéséhez és a definíciókhoz releváns kontextust tartalmazza.
6. A cél mutatja be azt a kontextust, amelyben a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard követelményeit meghatározták, és célja az, hogy segítséget nyújtson a társaságnak a következőkben:
 - annak megértése, hogy mit szükséges elérni, továbbá
 - annak eldöntése, hogy a cél elérése érdekében többet szükséges-e tenni.
7. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard követelményeit a „kell” használatával fejezik ki.

¹ 220. témaszámú, „A pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatának minőségellenőrzése” című nemzetközi könyvvizsgálati standard

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

8. Ahol szükséges, az alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok további magyarázatát adják a követelményeknek, és útmutatást nyújtanak azok végrehajtásához. Azok különösen is:
- pontosabban megmagyarázhatják, mit jelent valamely követelmény, vagy mit szándékozik lefedni, és
 - tartalmazhatnak példákat olyan politikákra és eljárásokra, amelyek megfelelőek lehetnek az adott körülmények között.

Bár az ilyen útmutatás önmagában nem támaszt követelményt, releváns a követelmények megfelelő alkalmazása szempontjából. Az alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok háttér-információt is adhatnak a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standardban tárgyalt kérdésekről. Adott esetben az alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok állami szektorbeli gazdálkodó egységek és kisebb gazdálkodó egységek könyvvizsgálatára jellemző kiegészítő szempontokat foglalnak magukban. Ezek a kiegészítő szempontok segítenek a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard követelményeinek alkalmazásában. Nem korlátozzák vagy csökkentik azonban a társaságnak a nemzetközi minőségellenőrzési standardok követelményei alkalmazására és az azoknak való megfelelésre vonatkozó felelősségét.

9. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard „Fogalmak” címszó alatt tartalmazza a bizonyos kifejezésekhez a nemzetközi minőségellenőrzési standardok alkalmazásában hozzárendelt jelentések leírását. Ezek azért szerepelnek, hogy segítsék a nemzetközi minőségellenőrzési standardok következetes alkalmazását és értelmezését, és nem szándékuk felülírni fogalmakat, amelyeket lehet, hogy akár jogszabályban, szabályozásban vagy más módon más célra határoztak meg. A Nemzetközi Könyvvizsgálati és Bizonyosságot Nyújtó Szolgáltatási Standard Testület által az IFAC által publikált *Nemzetközi könyvvizsgálati és minőségellenőrzési standardok kézikönyvben*, a nemzetközi standardokra vonatkozóan kiadott Kifejezések glosszáriuma tartalmazza a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standardban meghatározott kifejezéseket. Emellett tartalmazza a nemzetközi minőségellenőrzési standardokban található egyéb kifejezések leírásait, hogy segítséget nyújtson a közös és következetes értelmezésben és fordításban.

Hatálybalépés napja

10. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standardnak megfelelő minőségellenőrzési rendszerek létrehozása 2009. december 15-ig követelmény.

Cél

11. A társaság célja olyan minőségellenőrzési rendszer létrehozása és fenntartása, amely kellő bizonyosságot nyújt számára arra, hogy:
- (a) a társaság és a munkatársak megfelelnek a szakmai standardoknak és a vonatkozó jogi és szabályozási követelményeknek, továbbá
 - (b) a társaság vagy a megbízásért felelős partner által kiadott jelentések az adott körülmények között megfelelőek.

Fogalmak

12. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standardban a következő kifejezéseknek az alábbi jelentésük van:

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- (a) Jelentés dátuma – a gyakorló könyvvizsgáló által a jelentés dátumaként kiválasztott nap.
- (b) Megbízási dokumentáció – az elvégzett munka, az elért eredmények és a gyakorló könyvvizsgáló által levont következtetések nyilvántartása (néha a „munkapapírok” kifejezés is használatos).
- (c) Megbízásért felelős partner² – az a partner vagy egyéb személy a társaságnál, aki a megbízásért és annak teljesítéséért, valamint a társaság nevében kibocsátott jelentésért felel, és aki – szükség esetén – egy szakmai, jogi vagy szabályozószervtől megfelelő felhatalmazással is rendelkezik.
- (d) Megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés – a munkacsoport által alkalmazott jelentős megítélések, valamint a munkacsoport által a jelentés kidolgozásakor levont következtetések objektív – a jelentés dátumakor vagy azt megelőzően történő – értékelésének biztosítására kialakított folyamat. A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés a tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatához kapcsolódik, valamint azon egyéb megbízásokhoz – amennyiben léteznek ilyenek – amelyeknél a társaság megállapította, hogy megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzésre van szükség.
- (e) Megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr – olyan partner vagy egyéb személy a társaságnál, vagy egy megfelelő képesítéssel rendelkező külső személy, vagy egy ilyen személyekből álló munkacsoport, aki/amely nem része a megbízásért felelős munkacsoportnak, valamint elegendő és megfelelő tapasztalattal és hatáskörrel rendelkezik ahhoz, hogy objektíven értékelje a munkacsoport által alkalmazott jelentős megítéléseket, valamint az általuk a jelentés kidolgozásakor levont következtetéseket.
- (f) A megbízásért felelős munkacsoport – a megbízást végrehajtó összes partner és alkalmazott, továbbá bármely olyan személy, akit a társaság vagy egy hálózatba tartozó társaság megbízott és ennek kapcsán a megbízás során eljárásokat hajt végre. Ebbe nem tartoznak bele a társaság vagy egy hálózatba tartozó társaság által megbízott külső szakértők.
- (g) Társaság – az egyéni könyvvizsgáló, valamint a könyvvizsgálók személyegyesítő vagy tőkeegyesítő társasága, vagy egyéb gazdálkodó egysége.
- (h) Ellenőrzés – a befejezett megbízásokhoz kapcsolódóan azon eljárások, amelyek úgy vannak kialakítva, hogy bizonyítékot nyújtsanak arra, hogy a munkacsoportok megfeleltek a társaság minőségellenőrzési politikáinak és eljárásainak.
- (i) Tőzsdén jegyzett gazdálkodó egység – olyan gazdálkodó egység, amelynek részvényeit vagy adósságinstrumentumait egy elismert tőzsdén jegyzik, vagy egy elismert tőzsde vagy egyéb, egyenrangú szerveződés szabályzatainak megfelelően forgalmazzák.
- (j) Figyelemmel kísérés – a társaság minőségellenőrzési rendszerének folyamatos mérlegelését és értékelését magában foglaló folyamat, beleértve néhány kiválasztott, már lezárt megbízás időszakos

² A „Megbízásért felelős partner”, a „partner” és a „társaság” kifejezések – ahol ez releváns – úgy értelmezendők, mint amelyek az állami szektorbeli megfelelőjüket is jelentik.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

ellenőrzését is, amelyet arra alakítottak ki, hogy kellő bizonyosságot nyújtson a társaság számára a minőségellenőrzési rendszere hatékony működésére.

- (k) Hálózatba tartozó társaság – olyan társaság vagy gazdálkodó egység, amely egy hálózathoz tartozik.
- (l) Hálózat – olyan nagyobb szerkezet, amelynek:
 - (i) célja az együttműködés, továbbá
 - (ii) egyértelműen célja a nyereség vagy a költségek megosztása, vagy amely közös tulajdonban van, közös ellenőrzést gyakorolnak felette vagy közös a vezetése, közös minőségellenőrzési politikákat és eljárásokat alkalmaz, közös az üzleti stratégiája, közös márkanévet használ vagy szakmai erőforrások jelentős részét képviseli.
- (m) Partner – olyan személy, akinek van hatásköre arra, hogy a társaságot elkötelezze egy szakmai szolgáltatások nyújtásához kapcsolódó megbízás teljesítésére vonatkozóan.
- (n) Munkatársak – a partnerek és az alkalmazottak.
- (o) Szakmai standardok – az IAASB megbízásokra vonatkozó standardjai, az IAASB *Előszó a minőségellenőrzésre, a könyvvizsgálatra, a bizonyosságot nyújtó és az egyéb kapcsolódó szolgáltatásokra vonatkozó nemzetközi standardokhoz* című előszava, valamint a releváns etikai követelmények meghatározása szerint.
- (p) Kellő bizonyosság – a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard kontextusában a bizonyosság magas, de nem abszolút szintje.
- (q) Releváns etikai követelmények – azok az etikai követelmények, amelyek a megbízásért felelős munkacsoportra és megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzésre vonatkoznak, és rendszerint tartalmazzák a Könyvvizsgálók Nemzetközi Szövetsége által kiadott *Könyvvizsgálók etikai kódexe A és B* részeit, valamint a szigorúbb nemzeti követelményeket.
- (r) Alkalmazottak – a partnereken kívüli szakmai munkatársak, beleértve a társaság által alkalmazott bármely szakértőt is.
- (s) Megfelelő képzéssel rendelkező külső személy – a társaságon kívüli olyan személy, aki rendelkezik azokkal a képességekkel és kompetenciával, hogy megbízásért felelős partnerként lépjen fel; lehet például egy másik társaság partnere is, vagy egy olyan szakmai könyvvizsgálói testület (megfelelő tapasztalattal rendelkező) alkalmazottja, amelynek tagjai múltbeli pénzügyi információk könyvvizsgálatát és átvilágításait végezhetik, valamint egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat hajthatnak végre; vagy egy olyan szervezet alkalmazottja, amely releváns minőségellenőrzési szolgáltatásokat nyújt.

Követelmények

A releváns követelmények alkalmazása és az azoknak való megfelelés

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

13. A társaságnál a minőségellenőrzési rendszer kialakításáért és fenntartásáért felelős munkatársaknak a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard teljes szövegét ismerniük kell, beleértve annak alkalmazási és egyéb magyarázó anyagait is, hogy megértsék a standard célját és megfelelően alkalmazzák követelményeit.
14. A társaságnak meg kell felelnie a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard minden egyes követelményének, kivéve, ha a társaság adott körülményei között a követelmény nem releváns a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata és átvilágítása kapcsán nyújtott szolgáltatások, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtása tekintetében. (Hiv.: A1. bekezdés.)
15. A követelmények úgy vannak kialakítva, hogy lehetővé tegyék a társaság számára a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standardban meghatározott cél elérését. A követelmények helyes alkalmazása várhatóan elegendő alapot nyújt a cél eléréséhez. Mivel azonban a körülmények nagymértékben különbözőek, és nem lehet minden ilyen körülményt előre jelezni, a társaságnak mérlegelnie kell, hogy vannak-e olyan konkrét kérdések vagy körülmények, amelyek miatt a meghatározott cél elérése érdekében a társaság köteles további politikákat és eljárásokat kidolgozni a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard által előírtakon kívül.

A minőségellenőrzési rendszer elemei

16. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat tartalmazó minőségellenőrzési rendszert kell kialakítania és fenntartania, amely lefedi az alább felsorolt valamennyi elemet:
 - (a) a vezetés minőségért való felelőssége a társaságon belül
 - (b) releváns etikai követelmények
 - (c) ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása
 - (d) emberi erőforrások
 - (e) a megbízás teljesítése
 - (f) figyelemmel kísérés.
17. A társaságnak dokumentálnia kell a politikáit és eljárásait, és ezeket ismertetnie kell a társaság munkatársaival. (Hiv.: A2–A3. bekezdés.)

A vezetés minőségért való felelőssége a társaságon belül

18. A társaságnak olyan belső kultúrát szorgalmazó politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amely annak elismerésére épül, hogy a minőség elengedhetetlen a megbízások végrehajtásánál. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak elő kell írniuk a társaság ügyvezető igazgatója (vagy annak megfelelő szintű vezetője) számára, vagy, adott esetben, a társaság partnerekből álló igazgatósága (vagy annak megfelelő szintű testülete) számára a minőségellenőrzési rendszerért való végső felelősség felvállalását. (Hiv.: A4–A5. bekezdés.)
19. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, hogy az a személy vagy személyek, akit vagy akiket a társaság ügyvezető igazgatója vagy partnerekből álló igazgatósága operatív feladattal bízott

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

meg a minőségellenőrzési rendszerrel kapcsolatban, rendelkezzen(ek) az ezen felelősség felvállalásához elegendő és megfelelő tapasztalattal és képességgel, valamint a szükséges hatáskörrel. (Hiv.: A6. bekezdés.)

Releváns etikai követelmények

20. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek kellő bizonyosságot nyújtanak számára arra, hogy a társaság és munkatársai megfeleljenek a releváns etikai követelményeknek. (Hiv.: A7–A10. bekezdés.)

Függetlenség

21. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek kellő bizonyosságot nyújtanak számára arra, hogy a társaság, a társaság munkatársai és adott esetben a függetlenségi követelmények hatálya alá tartozó egyéb személyek is (beleértve a hálózatba tartozó cégek munkatársait is) megőrizik függetlenségüket, ahol ezt a releváns etikai követelmények előírják. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak lehetővé kell tenniük a társaság számára (hiv.: A10. bekezdés), hogy:
- (a) kommunikálja a függetlenséggel kapcsolatos követelményeket a munkatársak és adott esetben az azok hatálya alá tartozó egyéb személyek számára, továbbá
 - (b) beazonosítsa és értékelje azokat a körülményeket és kapcsolatokat, amelyek veszélyeztetik a függetlenséget, és megfelelő lépéseket hozzon az ilyen veszélyek kiküszöbölése vagy megfelelő szintre történő csökkentése érdekében biztonsági intézkedések alkalmazása vagy – ha ezt ítéli megfelelőnek – a megbízástól való visszalépés által, amennyiben ez a vonatkozó jogszabályok vagy szabályozás értelmében lehetséges.
22. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak elő kell írniuk (hiv.: A10. bekezdés):
- (a) a megbízásért felelős partnerek számára, hogy releváns információkat bocsássanak a társaság rendelkezésére az ügyfélmegbízásokat illetően, beleértve a szolgáltatások hatókörét is, hogy ezáltal a társaság értékelni tudja a függetlenségi követelményekre gyakorolt átfogó hatást, ha van ilyen
 - (b) a munkatársak számára, hogy haladéktalanul értesítsék a társaságot azokról a körülményekről és kapcsolatokról, amelyek veszélyeztetik a függetlenséget, azért, hogy meg lehessen tenni a megfelelő lépéseket, valamint
 - (c) a releváns információk összegyűjtését és a megfelelő munkatársak számára történő kommunikálását, azért hogy:
 - (i) a társaság és munkatársai könnyen eldönthessék, hogy megfelelnek-e a függetlenségi követelményeknek
 - (ii) a társaság vezetni és aktualizálni tudja a függetlenséghez kapcsolódó nyilvántartásait, valamint
 - (iii) a társaság megfelelő lépéseket tudjon tenni a függetlenséggel kapcsolatban beazonosított, nem elfogadható szintű veszélyeket illetően.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSAVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

23. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek kellő bizonyosságot nyújtanak számára arra, hogy a függetlenségi követelmények megszegéséről értesül, és amelyek képessé teszik arra, hogy az ilyen esetek megoldásához a megfelelő lépések megtegye. A politikáknak és eljárásoknak az alábbiakra vonatkozóan kell követelményeket tartalmazniuk (hiv.: A10. bekezdés):
- (a) A munkatársaknak azonnal értesíteniük kell a társaságot a függetlenség megszegésével kapcsolatosan tudomásukra jutott esetekről.
 - (b) A társaságnak azonnal kommunikálnia kell a politikák és eljárások megszegésének beazonosított eseteit:
 - (i) a megbízásért felelős partner felé, akinek a társasággal együtt kezelnie szükséges az ilyen eseteket, valamint
 - (ii) a társaság és, adott esetben, a hálózat egyéb, érintett munkatársai felé, akik a függetlenséggel kapcsolatos követelmények hatókörébe esnek és szükséges megtenniük a megfelelő lépéseket, továbbá
 - (c) Amennyiben szükséges, a megbízásért felelős partnernek és a 23. bekezdés (b) pontjának (ii) alpontjában említett egyéb személyeknek azonnal értesíteniük kell a társaságot az ügy megoldása érdekében tett lépésekről azért, hogy a társaság meg tudja határozni, hogy kell-e további lépéseket tennie.
24. A társaságnak legalább évente be kell gyűjtenie a függetlenségi politikák és eljárások betartásáról szóló írásbeli megerősítést minden olyan munkatárstól, akinek a releváns etikai követelmények szerint függetlennek kell lennie. (Hiv.: A10–A11. bekezdés.)
25. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania (hiv.: A10. bekezdés), amelyek
- (a) ismertetik a megszokás veszélyének elfogadható szintre történő csökkentéséhez kötődő biztonsági intézkedések szükségességének meghatározására vonatkozó kritériumokat arra az esetre, amikor ugyanazokat a szenior munkatársakat alkalmazzák egy bizonyosságot nyújtó megbízás során, hosszabb időn keresztül, valamint
 - (b) megkövetelik a tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatánál a megbízásért felelős partner és a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzésért felelős személyek, valamint adott esetben egyéb olyan személyek meghatározott idő után történő rotációját, akikre a rotációs követelmények vonatkoznak, a releváns etikai követelményeknek megfelelően. (Hiv.: A12–A17. bekezdés.)

Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása

26. A társaságnak az ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadására és megtartására vonatkozóan olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek úgy vannak kialakítva, hogy kellő bizonyosságot nyújtsanak a társaság számára arra, hogy csak olyan ügyfeleket és megbízásokat fogad majd el vagy tart majd meg, amelyeknél a társaság:
- (a) képes a megbízás végrehajtására, és rendelkezik ehhez a megfelelő képességekkel, beleértve az időt

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

és az erőforrásokat is (hiv.: A18., A23. bekezdés),

- (b) meg tud felelni a releváns etikai követelményeknek, valamint
 - (c) figyelembe vette az ügyfél tisztességét, és nincs olyan információ a birtokában, amely arra a következtetésre vezetné, hogy az ügyfél nem tisztességes. (Hiv.: A19–A20., A23. bekezdés.)
27. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak elő kell írniuk, hogy:
- (a) a társaság az adott körülmények között szükségesnek ítélt ilyen információkat beszerezze az új ügyféltől jövő megbízás elfogadása előtt, a meglévő megbízás megtartására vonatkozó döntéshozatalkor, vagy amikor egy meglévő ügyféltől jövő új megbízás elfogadását mérlegeli (hiv.: A21., A23. bekezdés),
 - (b) ha egy új vagy egy meglévő ügyféltől jövő megbízás elfogadásakor potenciális összeférhetlenséget azonosítanak be, a társaságnak meg kell fontolnia, hogy helyénvaló-e a megbízás elfogadása,
 - (c) ha problémákat azonosítottak be és a társaság úgy dönt, hogy elfogadja vagy megtartja az ügyfélkapcsolatot vagy a konkrét megbízást, akkor dokumentálnia kell, hogy a kérdéseket hogyan oldották meg.
28. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania a megbízás folytatására és az ügyfélkapcsolat megtartására vonatkozóan, amelyek foglalkoznak azon körülményekkel, amikor a társaság olyan információ birtokába jut, amelynek korábbi ismerete alapján a megbízást elutasította volna. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak tartalmazniuk kell a következők mérlegelését:
- (a) az adott körülmények között vonatkozó szakmai és jogi felelősségek, beleértve azt is, követelmény-e a társasággal szemben, hogy jelentést tegyen a könyvvizsgálati kinevezést adó személynek vagy személyeknek, vagy bizonyos esetekben a szabályozó szerveknek, valamint
 - (b) a megbízástól való visszalépés, vagy a megbízástól való visszalépés és az ügyfélkapcsolat egyidejű megszakításának lehetősége. (Hiv.: A22–A23. bekezdés).

Emberi erőforrások

29. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek kellő bizonyosságot nyújtanak számára arra, hogy elegendő olyan munkatársa van, aki rendelkezik azokkal a képességekkel és kompetenciával, valamint azzal az etikai alapelvek melletti elkötelezettséggel, amely szükséges:
- (a) a megbízásoknak a szakmai standardok, valamint a jogi és szabályozási követelmények szerinti végrehajtásához, és
 - (b) ahhoz, hogy a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek képessé váljanak arra, hogy a körülményeknek megfelelő jelentéseket bocsássanak ki. (Hiv.: A24–A29. bekezdés.)

A megbízásért felelős munkacsoportok kijelölése

30. A társaságnak minden egyes megbízásnál ki kell jelölnie egy megbízásért felelős partnert és olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek megkövetelik, hogy:

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- (a) a megbízásért felelős partner kilétét és szerepét kommunikálják az ügyfél kulcsfontosságú vezetői és az irányítással megbízott személyek felé,
 - (b) a megbízásért felelős partner rendelkezzen a szerep betöltéséhez megfelelő kompetenciával, képességekkel és hatáskörrel, és
 - (c) a megbízásért felelős partner feladatait világosan meghatározzák és kommunikálják a partner felé. (Hiv.: A30. bekezdés.)
31. A társaságnak politikákat és eljárásokat kell kialakítania az olyan megfelelő munkatársak kijelölésére is, akik rendelkeznek a szükséges képességekkel és kompetenciával
- (a) a megbízásoknak a szakmai standardok, valamint a jogi és szabályozási követelmények szerinti végrehajtásához, és
 - (b) ahhoz, hogy a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek képessé váljanak arra, hogy a körülményeknek megfelelő jelentéseket bocsássanak ki. (Hiv.: A31. bekezdés.)

A megbízás végrehajtása

32. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek kellő bizonyosságot nyújtanak számára arra, hogy a megbízásokat a szakmai standardoknak, valamint a jogi és szabályozási követelményeknek megfelelően hajtsák végre, és hogy a társaság vagy a megbízásért felelős partner olyan jelentéseket bocsát ki, amelyek megfelelőek az adott körülmények között. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak tartalmazniuk kell:
- (a) a következetességet elősegítő kérdéseket a megbízás végrehajtásának minőségét illetően (hiv.: A32–A33. bekezdés),
 - (b) a felügyelettel kapcsolatos felelősséget (hiv.: A34. bekezdés), és
 - (c) az áttekintéssel kapcsolatos felelősséget. (Hiv.: A35. bekezdés.)
33. A társaságnál az áttekintési felelősségre vonatkozó politikákat és eljárásokat azon az alapon kell meghatározni, hogy a megbízásért felelős munkacsoport tapasztaltabb tagjai tekintik át a csoport kevésbé tapasztalt tagjai által elvégzett munkát.

Konzultáció

34. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek kellő bizonyosságot nyújtanak számára arra, hogy:
- (a) megfelelő konzultációra kerül sor nehéz vagy vitatott ügyekben,
 - (b) elegendő erőforrás áll rendelkezésre a megfelelő konzultációhoz,
 - (c) az ilyen konzultációk jellegét és hatókörét, és a konzultációk eredményeképpen levont következtetéseket dokumentálják, és azokkal mind a konzultáció kérelmezője, mind a megkérdezett fél egyetért, és
 - (d) a konzultációkból eredő következtetéseket a gyakorlatban megvalósítják. (Hiv.: A36–A40.)

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

bekezdés.)

A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés

35. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek a megfelelő megbízásoknál olyan minőségellenőrzést írnak elő, amely a megbízásért felelős munkacsoport által alkalmazott jelentős megítélések és a jelentés összeállításánál levont következtetések objektív értékelését nyújtja. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak:
- (a) elő kell írniuk a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzést a tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásainak minden egyes könyvvizsgálatánál,
 - (b) meg kell határozniuk azokat a kritériumokat, amelyekkel szemben a múltbeli pénzügyi információk minden egyéb könyvvizsgálatát és átvilágítását, és az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízásokat értékelni kell annak meghatározásához, hogy végre kell-e hajtani a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzést (hiv.: A41. bekezdés), és
 - (c) elő kell írniuk a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzést minden olyan megbízásra vonatkozóan – amennyiben létezik ilyen –, amely megfelel a 35. bekezdés (b) pontja szerint megállapított kritériumoknak.
36. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek meghatározzák a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés jellegét, ütemezését és terjedelmét. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak elő kell írniuk, hogy a megbízással kapcsolatos jelentés dátuma nem lehet korábbi, mint a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés befejezésének dátuma. (Hiv.: A42–A43. bekezdés.)
37. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek megkövetelik, hogy a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés foglalja magában:
- (a) a jelentős kérdéseknek a megbízásért felelős partnerrel történő megbeszélését,
 - (b) a pénzügyi kimutatások vagy a vizsgálat tárgyával kapcsolatos egyéb információ, valamint a javasolt jelentés áttekintését,
 - (c) a megbízás kiválasztott dokumentációjának áttekintését a megbízásért felelős munkacsoport által alkalmazott jelentős megítélések és az általuk levont következtetések kapcsán, és
 - (d) a jelentés összeállításánál levont következtetések értékelését és annak mérlegelését, hogy a javasolt jelentés helytálló-e. (Hiv.: A44. bekezdés.)
38. A tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásainak minden egyes könyvvizsgálatánál a társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek előírják, hogy a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés foglalja magában a következők mérlegelését is:
- (a) a társaság adott megbízással kapcsolatos függetlenségének a megbízásért felelős munkacsoport általi értékelése

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- (b) az, hogy megfelelő konzultációra került-e sor olyan ügyekkel kapcsolatban, amelyek véleménykülönbséget vagy egyéb nehéz vagy vitás kérdéseket foglalnak magukban, valamint az ilyen konzultációkból származó következtetések, és
- (c) az áttekintésre kiválasztott dokumentáció tükrözi-e a jelentős megítélésekkel kapcsolatban végrehajtott munkát, és alátámasztja-e a levont következtetéseket. (Hiv.: A45–A46. bekezdés.)

A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr alkalmasságára vonatkozó kritériumok

- 39. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek kitérnek a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr kijelölésére, és meghatározzák az alkalmasság kritériumait:
 - (a) a szerep betöltéséhez szükséges szakmai képzettséget, beleértve a szükséges tapasztalatot és hatáskört is (hiv.: A47. bekezdés), és
 - (b) azt, hogy a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrrel milyen mértékben lehet konzultálni a megbízást illetően a minőségellenőr objektivitásának befolyásolása nélkül. (Hiv.: A48. bekezdés.)
- 40. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek úgy vannak kialakítva, hogy a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr objektivitása megmaradjon. (Hiv.: A49–A51. bekezdés.)
- 41. A társaság politikáinak és eljárásainak ki kell térnie a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr helyettesítésére is, ha az objektív minőségellenőrzés végrehajtására való képessége sérülhet.

A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés dokumentálása

- 42. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés dokumentálására vonatkozóan, amelyek előírják annak dokumentálását, hogy:
 - (a) a társaság politikái által a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzésre vonatkozóan előírt eljárásokat végrehajtották
 - (b) a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés a jelentés dátumakor vagy azt megelőzően befejeződött, és
 - (c) a minőségellenőrnek nincs tudomása semmi olyan megoldatlan ügyről, amely alapján úgy vélhetné, hogy a megbízásért felelős munkacsoport jelentős megítélései és levont következtetései nem voltak megfelelőek.

Eltérő vélemények

- 43. A társaságnak politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia a megbízásért felelős munkacsoporton belül, azokkal szemben, akikkel konzultálnak, valamint adott esetben a megbízásért felelős partner és a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr között felmerülő eltérő vélemények kezelésére és megoldására. (Hiv.: A52–A53. bekezdés.)
- 44. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak elő kell írniuk:
 - (a) a levont következtetések dokumentálását és a gyakorlatban történő megvalósítását, és

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- (b) azt, hogy a jelentés a kérdés megoldásánál korábbra nem dátumozható.

A megbízás dokumentációja

A végleges megbízási dosszié összeállításának befejezése

45. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia a megbízásért felelős munkacsoportok számára, amelyek szerint a végleges megbízási dosszié összeállítását megfelelő időben be kell fejezniük a megbízási jelentések véglegesítése után. (Hiv.: A54–A55. bekezdés.)

A megbízás dokumentációjának bizalmas kezelése, biztonságos őrzése, integritása, elérhetősége és visszakereshetősége

46. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek biztosítják a megbízás dokumentációjának bizalmas kezelését, biztonságos őrzését, integritását, elérhetőségét és visszakereshetőségét. (Hiv.: A56–A59. bekezdés.)

A megbízás dokumentációjának megőrzése

47. A társaságnak politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia a megbízás dokumentációjának olyan időszakon keresztül történő megőrzésére vonatkozóan, amely elegendő ahhoz, hogy a társaság igényeinek eleget tegyen, vagy amennyi ideig azt jogszabály vagy szabályozás előírja. (Hiv.: A60–A63. bekezdés.)

Figyelemmel kísérés

A társaság minőségellenőrzési politikáinak és eljárásainak figyelemmel kísérése

48. A társaságnak olyan folyamatot kell kidolgoznia a figyelemmel kísérésre, amely kellő bizonyosságot nyújt számára arra, hogy a minőségellenőrzési rendszerhez kapcsolódó politikák és eljárások relevánsak, megfelelőek és hatékonyan működnek. A folyamatnak:
- (a) magában kell foglalnia a társaság minőségellenőrzési rendszerének folyamatos mérlegelését és értékelését, beleértve legalább egy lezárt megbízás ciklikus alapon történő ellenőrzését minden egyes megbízásért felelős partner esetében
 - (b) elő kell írnia, hogy a társaság a figyelemmel kísérés felelősségét olyan partnerre vagy partnerekre, vagy egyéb személyekre bízhatja, akik a társaságnál elegendő és megfelelő tapasztalattal és hatáskörrel rendelkeznek a felelősség felvállalásához, és
 - (c) elő kell írnia, hogy a megbízás vagy a megbízás minőségellenőrzésének végrehajtói nem vehetnek részt a megbízások ellenőrzésében. (Hiv.: A64–A68. bekezdés.)

A beazonosított hiányosságok értékelése, kommunikálása és helyrehozása

49. A társaságnak értékelnie kell a figyelemmel kísérés folyamatának eredményeképpen észlelt hiányosságokat, és meg kell határozni, hogy azok:

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- (a) olyan esetek-e, amelyek nem szükségszerűen jelzik azt, hogy a társaság minőségellenőrzési rendszere nem tud kellő bizonyosságot nyújtani számára arra, hogy a társaság megfelel a szakmai standardoknak, valamint a vonatkozó jogi és szabályozási követelményeknek, és arról, hogy a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek által kiadott jelentések az adott körülmények között megfelelőek, vagy
 - (b) olyan rendszerbeli, ismétlődő vagy egyéb jelentős hiányosságok, amelyek azonnali javító intézkedést igényelnek.
50. A társaságnak kommunikálnia kell a megfelelő megbízásért felelős partnerek és egyéb munkatársak felé a figyelemmel kísérés folyamata során észlelt hiányosságokat, és a megfelelő helyrehozó intézkedésre vonatkozó javaslatokat. (Hiv.: A69. bekezdés.)
51. Az észlelt hiányosságokat helyrehozó intézkedésekre vonatkozó javaslatoknak tartalmazniuk kell az alábbiakból egyet vagy többet:
- (a) megfelelő helyrehozó intézkedés megtétele az egyes megbízásokkal vagy munkatársakkal kapcsolatban
 - (b) a megállapítások közlése a képzésért és szakmai fejlesztésért felelős személyekkel
 - (c) a minőségellenőrzési politikák és eljárások változásai, és
 - (d) fegyelmi eljárás azok ellen, akik nem tartják be a társaság politikáit és eljárásait, különös tekintettel azokra, akiknél ez ismételten fordul elő.
52. A társaságnak politikákat és eljárásokat kell kialakítania olyan esetek kezelésére, amelyeknél a figyelemmel kísérés eljárásainak eredményei azt jelzik, hogy a jelentés lehet, hogy nem megfelelő vagy, hogy az eljárásokat nem hajtották végre a megbízás teljesítése során. Az ilyen politikáknak és eljárásoknak elő kell írniuk a társaság számára annak meghatározását, milyen további lépés megtétele lenne megfelelő a releváns szakmai standardoknak, valamint a vonatkozó jogi és szabályozási követelménynek való megfelelés érdekében, valamint annak mérlegelését, hogy igénybe vegyen-e jogi tanácsadást.
53. A társaságnak legalább évente kommunikálnia kell a minőségellenőrzési rendszer figyelemmel kísérésének eredményeit a megbízásért felelős partnerek és a társaságnál dolgozó egyéb személyek felé, beleértve a társaság ügyvezető igazgatóját is, vagy adott esetben a partnerekből álló igazgatóságot. Az ilyen kommunikációnak lehetővé kell tennie a társaság és ezen személyek számára, hogy szükség szerint azonnali és megfelelő intézkedéseket hozhassanak a meghatározott szerepkörüknek és felelősségüknek megfelelően. A közölt információknak tartalmazniuk kell a következőket:
- (a) a végrehajtott figyelemmel kíséresi eljárások leírása
 - (b) a figyelemmel kíséresi eljárások alapján levont következtetések
 - (c) ahol ez releváns, a rendszerbeli, ismétlődő vagy egyéb jelentős hiányosságok leírása, a hiányosságok megoldása vagy módosítása érdekében tett lépések leírásával együtt.
54. Néhány társaság egy hálózat részeként működik és a következetesség céljából a figyelemmel kísérés eljárásaiból néhányat vagy mindet bevezethetik hálózati alapon. Ha egy hálózatban a társaságok olyan

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

közös figyelemmel kíséresi politikák és eljárások alapján működnek, amelyek célja a jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard betartása, és támaszkodnak az ilyen figyelemmel kíséresi rendszerre, akkor a társaság politikáinak és eljárásainak elő kell írnia, hogy:

- (a) legalább évente a hálózat kommunikálja a figyelemmel kíséresi folyamat átfogó hatókörét, terjedelmét és eredményeit a megfelelő személyek felé a hálózatba tartozó társaságokon belül, és
- (b) a hálózat azonnal kommunikáljon a minőségellenőrzési rendszerben beazonosított bármilyen hiányosságot a megfelelő személyek felé a hálózathoz tartozó adott társaságnál vagy társaságoknál azért, hogy a szükséges lépést meg lehessen tenni,

azért, hogy a hálózathoz tartozó társaságoknál a megbízásért felelős partnerek támaszkodhassanak a hálózaton belül megvalósított figyelemmel kíséresi folyamat eredményeire, kivéve, ha a társaságok vagy a hálózat mást tanácsol.

Panaszok és állítások

55. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek kellő bizonyosságot nyújtanak számára arra, hogy megfelelően kezelje:

- (a) azokat a panaszokat és állításokat, hogy a társaság által végrehajtott munka nem felel meg a szakmai standardoknak, valamint a szabályozási és jogi követelményeknek, és
- (b) a társaság minőségellenőrzési rendszerének való meg nem feleléssel kapcsolatos állításokat.

E folyamat részeként a társaságnak világosan definiált csatornákat kell létrehoznia a társaság munkatársai számára ahhoz, hogy esetleges aggodalmaikat a megtorlástól való félelem nélkül kommunikálhassák. (Hiv.: A70. bekezdés.)

56. Amennyiben a panaszok és állítások kivizsgálása során a társaság minőségellenőrzési politikáinak és eljárásainak felépítésében vagy működésében hiányosságokra, vagy egy vagy több személy esetében a társaság minőségellenőrzési rendszerének való meg nem felelésre derül fény, a társaságnak meg kell tennie az 51. bekezdésben meghatározott megfelelő lépéseket. (Hiv.: A71–A72. bekezdés.)

A minőségellenőrzés rendszerének dokumentációja

57. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek megfelelő dokumentációt írnak elő a minőségellenőrzési rendszer egyes elemei működésének a bizonyítására. (Hiv.: A73–A75. bekezdés.)

58. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kidolgoznia, amelyek előírják a dokumentáció annyi ideig történő megőrzését, amely elegendő ahhoz, hogy a figyelemmel kísérés eljárásait végrehajtó személyek értékelhessék a társaság minőségellenőrzési rendszerének való megfelelést, vagy ha azt jogszabály vagy szabályozás írja elő, akkor hosszabb ideig.

59. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek előírják a panaszok és állítások, valamint az azokra adott válaszok dokumentálását.

Alkalmazási és egyéb magyarázó anyagok

A releváns követelmények alkalmazása és az azoknak való megfelelés

Kisebb gazdálkodó egységekre jellemző szempontok (Hiv.: 14. bekezdés)

- A1. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard nem kívánja meg az olyan követelménynek való megfelelést, amely nem releváns például egy alkalmazottal nem rendelkező egyéni könyvvizsgáló esetében. A jelen nemzetközi minőségellenőrzési standard követelményei, mint például azok, amelyek a megbízásért felelős munkacsoportba a megfelelő munkatársak kijelölésére vonatkozó politikákkal és eljárásokkal (lásd 31. bekezdés), az áttekintési felelőségekkel (lásd 33. bekezdés) és a figyelemmel kísérés eredményeinek a megbízásért felelős partner felé történő társaságon belüli kommunikálásával kapcsolatosak (lásd 53. bekezdés), alkalmazottak hiányában nem relevánsak.

A minőségellenőrzési rendszer elemei (Hiv.: 17. bekezdés)

- A2. Általában véve a minőségellenőrzési politikáknak és eljárásoknak a társaság munkatársai felé történő kommunikálása tartalmazza a minőségellenőrzési politikák és eljárások leírását, valamint azokat a célkitűzéseket, amelyeket ezekkel el kívánnak érni, továbbá közvetíti azt az üzenetet is, hogy mindenki személyesen felel a minőségért, és mindenkivel szemben elvárás, hogy megfeleljen ezeknek a politikáknak és eljárásoknak. A társaság azáltal, hogy ösztönzi a munkatársakat a minőségellenőrzéssel kapcsolatos véleményük vagy aggályaik közlésére, elismeri a minőségellenőrzési rendszerre vonatkozó visszajelzések fontosságát.

Kisebb gazdálkodó egységekre jellemző szempontok

- A3. A kisebb társaságok politikáinak és eljárásainak dokumentálása és kommunikálása a nagyobb társaságokéhoz képest informálisabb és kevésbé terjedelmes lehet.

A vezetés minőségért való felelőssége a társaságon belül

A minőségorientált belső kultúra szorgalmazása (Hiv.: 18. bekezdés)

- A4. A társaság vezetése és az általa mutatott példa jelentősen befolyásolja a cég belső kultúráját. A minőségorientált belső kultúra azoktól a vezetőség minden szintjéről érkező világos, következetes és gyakori intézkedésektől és üzenetektől függ, amelyek hangsúlyozzák a társaság minőségellenőrzési politikáit és eljárásait, valamint az arra vonatkozó követelményt, hogy:

- (a) olyan munkát kell végezni, amely megfelel a szakmai standardoknak, valamint a jogi és szabályozási követelményeknek, és
- (b) olyan jelentéseket kell kiadni, amelyek az adott körülmények között megfelelőek.

Az ilyen lépések és üzenetek olyan kultúrát ösztönöznek, amely elismeri és jutalmazza a jó minőségű munkát. Ezeket a lépéseket és üzeneteket lehet kommunikálni - de nem kizárólagosan csak - tréningsemináriumokon, megbeszéléseken, hivatalos vagy informális párbeszédiken,

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

küldetésnyilatkozatokon, hírleveleken vagy tájékoztató memorandumokon keresztül. Ezek beépíthetők a társaság belső dokumentációjába és tréninganyagaiba, valamint a partnerek és munkatársak értékelési eljárásaiba oly módon, hogy azok alátámasszák és megerősítsék a társaságnak a minőség fontosságával kapcsolatos nézeteit, és azt, hogy a gyakorlatban ezt hogyan kellene elérni.

- A5. A minőségorientált belső kultúra szorgalmazásánál különösen fontos, hogy a társaság vezetése elismerje azt, hogy az üzleti stratégia annak az alapkövetelménynek a függvénye, hogy a társaságnak minőségi munkát kell végeznie minden megbízás során, amelyet végrehajt. Az ilyen belső kultúra szorgalmazása magában foglalja:
- (a) olyan politikák és eljárások kidolgozását, amelyek kitérnek a munkatársak kapcsán a teljesítményértékelésre, a kompenzációra és a promóciókra (beleértve az ösztönzőrendszereket is), annak érdekében, hogy a társaságnak a minőség iránti alapvető elkötelezettségét demonstrálják
 - (b) a vezetési felelőségek kijelölését, azért, hogy a kereskedelmi szempontok ne írják felül a végrehajtott munka minőségét, és
 - (c) elegendő erőforrások biztosítását a minőségellenőrzési politikák és eljárások kidolgozására, dokumentálására és támogatására.

A társaság minőségellenőrzésével kapcsolatos operatív feladatok kijelölése (Hiv.: 19. bekezdés)

- A6. Az elegendő és megfelelő tapasztalat, valamint képesség lehetővé teszi a társaság minőségellenőrzési rendszeréért felelős személy vagy személyek számára, hogy beazonosítsák és megértsék a minőségellenőrzési kérdéseket, és kidolgozzák a megfelelő politikákat és eljárásokat. A szükséges hatáskör pedig képessé teszi a személyt vagy személyeket arra, hogy ezeket a politikákat és eljárásokat bevezessék.

Releváns etikai követelmények

A releváns etikai követelményeknek való megfelelés (Hiv.: 20. bekezdés)

- A7. Az IFAC kódex meghatározza a szakmai etika alapelveit, amelyek a következők:
- (a) tisztesség
 - (b) tárgyilagosság
 - (c) szakmai szakértelem és megfelelő gondosság
 - (d) titoktartás, és
 - (e) hivatáshoz méltó magatartás.
- A8. Az IFAC kódex B része szemlélteti, hogyan alkalmazandók a fogalmi keretelvek konkrét helyzetekben. Példákat tartalmaz azokra a biztonsági intézkedésekre, amelyek helyénvalóak lehetnek

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

az alapelveknek való megfelelést veszélyeztető tényezők kezelésére, valamint azokra a helyzetekre, amikor nem lehet biztonsági intézkedéseket hozni a veszélyeztető tényezők kezelésére.

A9. Az alapelveket különösen a következők erősítik meg:

- a társaság vezetése
- oktatás és képzés
- figyelemmel kísérés, és
- a nem megfelelés kezelésének folyamata.

A „társaság”, „hálózat” és „hálózatba tartozó társaság” definíciója (Hiv.: 20–25. bekezdés)

A10. A „társaság”, „hálózat” vagy „hálózatba tartozó társaság” definíciója a releváns etikai követelményekben eltérhet a jelen nemzetközi könyvvizsgálati standardban megadottól. Például az IFAC kódex³ a „társaságot” a következőképpen határozza meg:

- (i) egyéni könyvvizsgáló, könyvvizsgálók személyegyesítő vagy tőkeegyesítő társasága
- (ii) olyan gazdálkodó egység, amely a feleket tulajdonviszony, vezetés vagy egyéb eszközök révén irányítja, és
- (iii) olyan gazdálkodó egység, amelyet a felek tulajdonviszony, vezetés vagy egyéb eszközök révén irányítanak.

Az IFAC kódex iránymutatást nyújt a „hálózat” és a „hálózatba tartozó társaság” kifejezésekkel kapcsolatban is.

A 20–25. bekezdésben szereplő követelményeknek való megfelelés során a releváns etikai követelményekben alkalmazott fogalmak annyiban vonatkoznak, amennyiben az szükséges az adott etikai követelmények értelmezéséhez.

Írásbeli megerősítés (Hiv.: 24. bekezdés)

A11. Az írásbeli megerősítés történhet papíron vagy elektronikus formában. A megerősítés megszerzése és a meg nem felelést jelző információ alapján megfelelőnek ítélt lépések megtétele révén a társaság jelzi azt, hogy mennyire tartja fontosnak a függetlenséget, és a kérdést aktuálissá és érzékelhetővé teszi a munkatársak számára.

A megszokás veszélye (Hiv.: 25. bekezdés)

A12. Az IFAC Kódex tárgyalja a megszokás veszélyét, amely akkor jöhet létre, ha hosszú időn keresztül ugyanazok a szenior munkatársak vesznek részt egy bizonyosságot nyújtó szolgáltatásra szóló megbízás végrehajtásában, és ismerteti azokat a biztonsági intézkedéseket is, amelyek esetleg megfelelőek lehetnek az ilyen veszélyek kezelésére.

³ IFAC Könyvvizsgálók etikai kódexe

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

A13. A megszokás veszélyének kezeléséhez a megfelelő kritériumok meghatározása magában foglalhat olyan kérdéseket, mint:

- a megbízás jellege, beleértve azt is, hogy az mennyiben közérdekű, és
- a szenior munkatársak megbízáson eltöltött idejének a hosszúsága.

Biztonsági intézkedés például a szenior munkatársak rotálása vagy a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés előírása.

A14. Az IFAC kódex elismeri, hogy a megszokás veszélye különösen a tőzsdén jegyzett gazdálkodók pénzügyi kimutatásai könyvvizsgálatának a kontextusában relevánsak. Ezeknél a könyvvizsgálatoknál az IFAC kódex előírja a kulcsfontosságú könyvvizsgálati partnerek⁴ rotációját egy előre meghatározott, többnyire hét évnél nem hosszabb időszak után, továbbá meghatározza a kapcsolódó standardokat és irányelveket is. A nemzeti követelmények rövidebb rotálási időszakot is előírhatnak.

Állami szektorbeli könyvvizsgáló szervezetekre jellemző szempontok

A15. Az állami szektorbeli könyvvizsgálók függetlenségét védhetik törvény által meghatározott intézkedések. A függetlenséget veszélyeztető tényezők azonban a törvény által meghatározott, a függetlenség védelmére irányuló intézkedések mellett is fennállhatnak. Ebből kifolyólag a 20–25. bekezdésben előírt politikák és eljárások meghatározásakor az állami szektorbeli könyvvizsgáló figyelembe veheti az állami szektorbeli megbízást és ebben a kontextusban kezelheti a függetlenséget veszélyeztető bármely tényezőt.

A16. A 25. és a A14. bekezdésben hivatkozott tőzsdén jegyzett gazdálkodó egységek nem jellemzőek az állami szektorban. Ugyanakkor létezhetnek olyan egyéb állami szektorbeli gazdálkodó egységek, amelyek méretük, összetettségük vagy egyéb, közérdeket érintő aspektusuk miatt jelentősek, és amelyek esetében az érdekelt felek ebből következően széles körből kerülnek ki. Ebből kifolyólag lehetnek olyan esetek, amikor a társaság a minőségellenőrzési politikái és eljárásai alapján úgy dönt, hogy egy állami szektorbeli gazdálkodó egység jelentős a kibővített minőségellenőrzési eljárások szempontjából.

A17. Az állami szektorban jogszabály rendelkezhet a megbízásért felelős partner feladatát végző könyvvizsgáló kijelöléséről és hivatali idejéről. Ennek eredményeképpen lehet, hogy nem lehetséges szigorúan megfelelni a megbízásért felelős partner esetében előírt rotálási követelménynek, amelyet tőzsdén jegyzett társaságok számára alakítottak ki. Mindazonáltal a jelentősnek ítélt állami szektorbeli gazdálkodó egységeknél, amint arra az A16. bekezdés is hivatkozott, az állami szektorbeli könyvvizsgáló szervezeteknél közérdek lehet olyan politikák és eljárások kidolgozása, amelyek a megbízásért felelős partner felelősségi körének rotálására vonatkozó elv betartását szorgalmazzák.

Ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadása és megtartása

Kompetencia, képességek és erőforrások (Hiv.: 26. bekezdés (a) pont)

⁴ IFAC kódex, fogalmak

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

A18. Annak mérlegelése, hogy a társaság rendelkezik-e a kompetenciával, képességekkel és erőforrásokkal egy új vagy meglévő ügyfél új megbízásának elfogadásához, magában foglalja a megbízás konkrét követelményeinek és a meglévő partnerek és munkatársak profiljának áttekintését, minden releváns szinten, beleértve azt is, hogy:

- a társaság munkatársai ismerik-e a releváns iparágakat vagy a vizsgálat tárgyát
- a társaság munkatársainak van-e tapasztalata a releváns szabályozási vagy jelentéstételi követelményekkel kapcsolatban, vagy képesek-e hatékonyan megszerezni a szükséges képességeket és ismereteket
- a társaságnak van-e elegendő olyan munkatársa, aki rendelkezik a szükséges képességekkel és kompetenciával
- szükség esetén rendelkezésre állnak-e szakértők
- rendelkezésre állnak-e olyan személyek, akik adott esetben megfelelnek a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés végrehajtásával kapcsolatos kritériumoknak és alkalmassági követelményeknek, és
- a társaság képes-e a jelentéstételi határidőn belül befejezni a megbízást.

Az ügyfél tisztessége (Hiv.: 26. bekezdés (c) pont)

A19. Az ügyfél tisztessége szempontjából figyelembe veendő például:

- Az ügyfél főbb tulajdonosainak, a kulcsfontosságú vezetőknek és az irányítással megbízott személyeknek a kiléte és üzleti hírneve.
- Az ügyfél tevékenységeinek jellege, beleértve üzleti gyakorlatát is.
- Az ügyfél főbb tulajdonosainak, a menedzsment főbb tagjainak, a kulcsfontosságú vezetőknek és az irányítással megbízott személyeknek az olyan ügyekkel kapcsolatos magatartására vonatkozó információ, mint például a számviteli standardok agresszív értelmezése és a belső ellenőrzési környezet.
- Az, hogy az ügyfél agresszíven próbálja-e a társaság díjait a lehető legalacsonyabb szinten tartani.
- A munka hatókörének nem megfelelő korlátozására utaló jelzések.
- Jelzések arra, hogy az ügyfél esetleg érintett lehet pénzmosásban vagy egyéb bűncselekményben.
- A társaság javasolt kijelölésének és az előző társaság újbóli ki nem jelölésének okai.
- A kapcsolt felek kiléte és üzleti hírneve.

A társaságnak az ügyfél tisztességével kapcsolatos ismeretei általában bővülnek az ügyféllel fenntartott folyamatos kapcsolat során.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

A20. Az ilyen kérdésekre vonatkozó és a társaság által megszerzett információforrások lehetnek a következők:

- az ügyfél számára jelenleg vagy korábban szakmai könyvvizsgálati szolgáltatásokat nyújtó társaságokkal folytatott kommunikáció, a releváns etikai követelményeknek megfelelően, valamint harmadik felekkel folytatott megbeszélések
- más munkatársaknak vagy harmadik feleknek, például bankároknak, jogi tanácsadóknak és az iparág más képviselőinek a megkérdezése
- háttérkutatás a releváns adatbázisokban.

Az ügyfélkapcsolat megtartása (Hiv.: 27. bekezdés (a) pont)

A21. Egy ügyfélkapcsolat megtartására vonatkozó döntés magában foglalja azoknak a jelentős kérdéseknek a mérlegelését, amelyek a jelenlegi vagy az előző könyvvizsgálati megbízások során merültek fel, valamint ezeknek a kapcsolat fenntartására gyakorolt hatásainak a mérlegelését is. Például, az ügyfél megkezdhetette üzleti tevékenységének egy olyan területre történő kiterjesztését, amellyel kapcsolatban a társaság már nem rendelkezik a szükséges szakértelemmel.

Visszalépés (Hiv.: 28. bekezdés)

A22. A megbízástól való visszalépésre, vagy a megbízástól való visszalépésre és az ügyfélkapcsolat egyidejű megszakítására vonatkozó politikák és eljárások olyan kérdésekkel foglalkoznak, mint például:

- Annak megvitatása az ügyfél vezetésével és az irányítással megbízott személyekkel, hogy mi az a megfelelő intézkedés, amelyet a társaság a vonatkozó tények és körülmények ismeretében esetleg megtehet.
- Amennyiben a társaság helyénvalónak tartja a visszalépést, a megbízástól való visszalépésnek, vagy a megbízástól való visszalépésnek és az ügyfélkapcsolat egyidejű megszakításának, valamint a visszalépés okainak megvitatása az ügyfél vezetésével és az irányítással megbízott személyekkel, a megfelelő szinten.
- Annak mérlegelése, hogy van-e olyan szakmai, jogi vagy szabályozási követelmény, amely előírja a társaság számára a megbízás megtartását vagy a megbízástól való visszalépésnek, vagy a megbízástól való visszalépésnek és az ügyfélkapcsolat egyidejű megszakításának a bejelentését a szabályozószervek felé, a visszalépés okainak a megjelölésével.
- A jelentős kérdések, konzultációk, következtetések és a következtetések alapjának dokumentálása.

Állami szektorbeli könyvvizsgáló szervezetekre jellemző szempontok (Hiv.: 26–28. bekezdés)

A23. Az állami szektorban a könyvvizsgálókat a törvény által előírt eljárásoknak megfelelően jelölhetik ki. Ennek megfelelően az ügyfélkapcsolatok és konkrét megbízások elfogadására és megtartására vonatkozó, a 26–28. és az A18–A22. bekezdésben meghatározott bizonyos követelmények és

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

szempontok lehet, hogy nem relevánsak. Mindazonáltal a politikák és eljárások kidolgozása a fentiekben leírtak szerint értékes információkat nyújthat az állami szektorbeli könyvvizsgálóknak a kockázatbecslések és a jelentéstételi feladatok végrehajtásánál.

Emberi erőforrások (Hiv.: 29. bekezdés)

A24. A munkatársakkal kapcsolatos, a társaság politikái és eljárási szempontjából releváns kérdések az emberi erőforrásokat illetően például a következők:

- munkaerő-felvétel
- teljesítményértékelés
- képességek, beleértve a megbízások végrehajtására szánt időt is
- kompetencia
- karrierfejlesztés
- előléptetés
- kompenzáció
- a személyzeti igények felmérése.

A hatékony toborzási folyamatok és eljárások segítenek a társaságnak kiválasztani azokat a tisztességes egyéneket, akik képesek fejleszteni magukban a társaság munkájának végrehajtásához szükséges kompetenciát és képességeket, és birtokában vannak azoknak a megfelelő tulajdonságoknak, amelyek képessé teszik őket a kompetens teljesítésre.

A25. A kompetencia többféle módszerrel fejleszthető, beleértve a következőket:

- szakmai képzés
- folyamatos szakmai fejlesztés, beleértve az oktatásokat is
- munkatapasztalat
- a megbízásért felelős munkacsoport más tagjainak a tapasztaltabb munkatársak általi képzése (coaching)
- függetlenséggel kapcsolatos képzés azoknak a munkatársaknak, akikkel szemben követelmény a függetlenség.

A26. A társaságnál a munkatársak kompetenciájának folyamatossága jelentős mértékben függ a folyamatos szakmai fejlődés megfelelő szintjétől, amelynek célja az, hogy a munkatársak megőrizhessék tudásukat és képességeiket. A hatékony politikák és eljárások hangsúlyozzák a munkatársak folyamatos képzésének szükségességét minden szinten, és biztosítják a képzéshez szükséges erőforrásokat és segítséget, hogy képessé tegye a munkatársakat a szükséges kompetenciák és képességek fejlesztésére és megőrzésére.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- A27. A társaság alkalmazhat például megfelelő képesítéssel rendelkező külső személyt is, ha belső szakmai és képzési erőforrások nem állnak rendelkezésre.
- A28. A társaság teljesítményértékelési, juttatási és előléptetési eljárásai megfelelően elismerik és jutalmaznak a kompetencia fejlesztését és megőrzését, valamint az etikai alapelvek iránti elkötelezettséget. A társaság a kompetencia és az etikai alapelvek iránti elkötelezettség fejlesztésekor és megőrzésekor a következő lépéseket teheti meg:
- a társaság teljesítménnyel és etikai alapelvekkel kapcsolatos elvárásainak ismertetése a munkatársakkal
 - a munkatársak teljesítményének, előre menetelének és karrierfejlesztésének értékelése, valamint tanácsadás ezekre vonatkozóan, és
 - segítség a munkatársaknak annak megértésében, hogy a nagyobb felelősséget jelentő pozíciókba történő előléptetés többek között a teljesítmény minőségétől és az etikai alapelvek betartásától függ, és hogy a társaság politikáinak és eljárásainak való meg nem felelés fegyelmi eljárást vonhat maga után.

Kisebb gazdálkodó egységekre jellemző szempontok

- A29. A társaság mérete és körülményei befolyásolják a társaság teljesítményértékelési folyamatának a struktúráját. A kisebb társaságok különösképpen alkalmazhatnak kevésbé formális módszereket is a munkatársak teljesítményének az értékelésére.

A megbízásért felelős munkacsoportok kijelölése

A megbízásért felelős partnerek (Hiv.: 30. bekezdés)

- A30. A politikák és eljárások magukban foglalhatnak olyan rendszereket is, amelyek figyelemmel kísérik a megbízásért felelős partnerek leterheltségét és rendelkezésre állását azért, hogy lehetővé tegye számukra, hogy elegendő idejük legyen a feladataik megfelelő végrehajtására.

A megbízásért felelős munkacsoportok (Hiv.: 31. bekezdés)

- A31. A megbízásért felelős munkacsoportok társaság általi kijelölése és a felügyelet szükséges szintjének meghatározása magában foglalja például annak mérlegelését, hogy a megbízásért felelős munkacsoport rendelkezik-e:
- hasonló jellegű és bonyolultsági fokú megbízások ismeretével, valamint az ezekkel kapcsolatos gyakorlati tapasztalattal a megfelelő képzés és részvétel révén
 - a szakmai standardok, valamint a vonatkozó jogi és szabályozási követelmények ismeretével
 - szakmai ismerettel és szakértelemmel, beleértve a releváns informatikai ismereteket is
 - azon releváns iparágak ismeretével, amelyekben az ügyfelek tevékenykednek
 - a szakmai ítélőképesség alkalmazására való képességgel, és

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- a társaság minőségellenőrzési politikáinak és eljárásainak ismeretével.

A megbízás végrehajtása

Következetesség a megbízás végrehajtásának minőségét illetően (Hiv.: 32. bekezdés (a) pont)

- A32. A társaság a megbízás végrehajtásának minőségét illetően a következetességet politikái és eljárásai révén szorgalmazza. Ezt gyakran írásos vagy elektronikus kézikönyveken, szoftvereszközökön vagy egyéb standard dokumentáción, és iparág-specifikus vagy a vizsgálat tárgyára összpontosító iránymutatáson keresztül éri el. Az érintett témák lehetnek az alábbiak:
- Hogyan foglalják össze a megbízásért felelős munkacsoportok számára a megbízást ahhoz, hogy megértsék a munkájuk célkitűzéseit.
 - A vonatkozó megbízással kapcsolatos standardoknak való megfelelés folyamata.
 - A megbízás felügyeletének, az alkalmazottak képzésének és a coaching folyamatai.
 - A végrehajtott munka, a jelentős megítélések és a kiadandó jelentés áttekintésének módszerei.
 - A végrehajtott munkának, valamint az áttekintés időzítésének és terjedelmének a megfelelő dokumentálása.
 - A politikák és eljárások aktualitását biztosító folyamatok.
- A33. A megfelelő csapatmunka és képzés segíti a megbízásért felelős munkacsoport kevésbé tapasztalt tagjait, hogy világosan megértsék a kijelölt munka céljait.

Felügyelet (Hiv.: 32. bekezdés (b) pont)

- A34. A megbízás felügyelete a következőket tartalmazza:
- a megbízás előrehaladásának nyomon követése
 - a megbízásért felelős munkacsoport egyes tagjai kompetenciájának és képességeinek mérlegelése annak megállapításához, hogy van-e elegendő idejük a munkájuk elvégzéséhez, értik-e a kapott instrukciókat, és a munkát a megbízás tervezett megközelítésének megfelelően hajtják-e végre
 - a megbízás során felmerülő jelentős kérdések kezelése, azok jelentőségének mérlegelése és a tervezett megközelítés megfelelő módosítása, és
 - a konzultációt vagy a megbízásért felelős munkacsoport tapasztaltabb tagjai általi megfontolást igénylő kérdéseknek a beazonosítása a könyvvizsgálati megbízás során.

Áttekintés (Hiv.: 32. bekezdés (c) pont)

- A35. Az áttekintés annak mérlegeléséből áll, hogy:
- a munkát a szakmai standardoknak, valamint a jogi és szabályozási követelményeknek megfelelően hajtották-e végre

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- további mérlegelést igénylő jelentős kérdések merültek-e fel
- a megfelelő konzultációkra sor került-e, és a levont következtetéseket dokumentálták és megvalósították-e
- szükség van-e a végrehajtott munka jellegének, ütemezésének és terjedelmének felülvizsgálatára
- a végrehajtott munka alátámasztja-e a levont következtetéseket, és azt megfelelően dokumentálták-e
- a megszerzett bizonyíték elegendő és megfelelő-e a jelentés alátámasztásához, és
- a megbízás eljárásainak célkitűzéseit sikerült-e elérni.

Konzultáció (Hiv.: 34. bekezdés)

- A36. A konzultáció magában foglalja a társaságnál vagy azon kívül tevékenykedő, speciális szakértelemmel rendelkező személyekkel a megfelelő szakmai szinten lefolytatott párbeszédet.
- A37. A konzultáció megfelelő kutatási erőforrásokat is alkalmaz a társaság kollektív tapasztalata és szakértelme mellett. A konzultáció segíti a minőség előmozdítását, és javítja a szakmai megítélés alkalmazását. A konzultációnak a társaság politikáiban és eljárásaiban történő megfelelő elismerése segíti egy olyan kultúra előmozdítását, amelyben a konzultációt erősségként ismerik el, és arra ösztönzi a munkatársakat, hogy konzultáljanak a nehéz vagy vitás kérdésekről.
- A38. A jelentős szakmai, etikai vagy egyéb kérdésekről a társaságon belül vagy, adott esetben, a társaságon kívül folytatott hatékony konzultáció akkor érhető el, ha azok, akikkel konzultálnak:
- megismerik az összes olyan releváns tényezőt, amely lehetővé teszi számukra, hogy informált tanácsot adjanak, és
 - megfelelő tudással, beosztási szinttel és tapasztalattal rendelkeznek,
- továbbá, ha a konzultációk eredményeképpen levont következtetéseket megfelelően dokumentálják és alkalmazzák.
- A39. A nehéz vagy vitás kérdésekről más szakemberekkel folytatott konzultációk kellőképpen teljes és részletes dokumentációja hozzájárul a következők megértéséhez:
- a kérdés, amelyre vonatkozóan a konzultációt kérték, és
 - a konzultáció eredménye, beleértve bármely meghozott döntést, a döntések alapját, valamint azt, hogy hogyan valósították meg azokat.

Kisebbségi gazdálkodó egységekre jellemző szempontok

- A40. Egy olyan társaság, amelynek külső konzultációt szükséges folytatnia, mert például nincs elég belső erőforrása, igénybe veheti a következők tanácsadási szolgáltatásait:
- egyéb társaságok

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- szakmai és szabályozó szervek, vagy
- megfelelő minőségellenőrzési szolgáltatásokat nyújtó üzleti szervezetek.

Az ilyen szolgáltatások megrendelése előtt a társaság mérlegeli a külső szolgáltatásnyújtó kompetenciáját és képességeit, ami segít annak eldöntésében, hogy a külső szolgáltatásnyújtó megfelelő képzettséggel rendelkezik-e az adott cél szempontjából.

A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés

A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés kritériumai (Hiv.: 35. bekezdés (b) pont)

- A41. Annak meghatározásánál, hogy a tőzsdén jegyzett társaságok pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatán kívül mely megbízásoknál hajtsanak végre megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzést, a kritériumok például a következők lehetnek:
- A megbízás jellege, beleértve azt is, hogy az mennyiben közérdekű.
 - Szokatlan körülmények vagy kockázatok beazonosítása egy megbízás vagy megbízáscsoport kapcsán.
 - Az, hogy jogszabályok vagy szabályozások előírják-e a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzést.

A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés jellege, időzítése és terjedelme (Hiv.: 36–37. bekezdés)

- A42. A megbízással kapcsolatos jelentést nem dátumozzák a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés befejezésénél korábban. Ugyanakkor a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés dokumentálását befejezhetik a jelentés dátuma után is.
- A43. A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés időben, megfelelő fázisokban történő végrehajtása lehetővé teszi, hogy a jelentős kérdéseket azonnal, a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr megelégedésére meg tudják oldani a jelentés dátumának napján vagy azt megelőzően.
- A44. A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés terjedelme többek között függhet a megbízás összetettségétől, attól, hogy a gazdálkodó egységet jegyzik-e a tőzsdén, valamint annak kockázatától, hogy a jelentés esetleg nem megfelelő az adott körülmények között. A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés végrehajtása nem csökkenti a megbízásért felelős partner felelősségét.

Tőzsdén jegyzett társaság megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzése (Hiv.: 38. bekezdés)

- A45. A megbízásért felelős munkacsoport által alkalmazott jelentős megítélések értékeléséhez kapcsolódó egyéb kérdések, amelyeket mérlegelhetnek egy tőzsdén jegyzett társaság pénzügyi kimutatásainak könyvvizsgálatához kapcsolódó minőségellenőrzés során:
- A megbízás során beazonosított jelentős kockázatok és az azokra adott válaszok.
 - Az alkalmazott megítélések, különös tekintettel a lényegességre és a jelentős kockázatokra.
 - A megbízás során beazonosított javított és nem javított hibás állítások jelentősége és jellege.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- A vezetés, az irányítással megbízott személyek és adott esetben más felek (pl. szabályozószervek) felé kommunikálandó kérdések.

A körülményektől függően az ilyen kérdések vonatkozhatnak egyéb gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálataihoz, valamint a pénzügyi kimutatások átvilágításaihoz, és az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízásokhoz kapcsolódó minőségellenőrzésekre is.

Állami szektorbeli könyvvizsgáló szervezetekre jellemző szempontok

- A46. Bár nem hivatkoznak rájuk tőzsdén jegyzett társaságként, amint azt az A16. bekezdés is kifejti, bizonyos állami szektorbeli gazdálkodó egységek kellőképpen jelentősek lehetnek ahhoz, hogy indokolt legyen a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés végrehajtása.

A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr alkalmasságára vonatkozó kritériumok

Elegendő és megfelelő szakértelem, tapasztalat és hatáskör (Hiv.: 39. bekezdés (a) pont)

- A47. Az, hogy mi számít elegendő és megfelelő szakértelemnek, szakmai tapasztalatnak és hatáskörnek, a megbízás körülményeitől függ. Például, a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr egy tőzsdén jegyzett gazdálkodó pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatánál valószínűleg olyan személy, aki rendelkezik elegendő és megfelelő tapasztalattal, valamint hatáskörrel a könyvvizsgálati megbízásért felelős partner szerepének a betöltéséhez ilyen könyvvizsgálatok esetében.

Konzultáció a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrrel (Hiv.: 39. bekezdés (b) pont)

- A48. A megbízásért felelős partner konzultálhat a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrrel a megbízás során például annak megállapítása érdekében, hogy a megbízásért felelős partner által alkalmazott megítélés elfogadható lesz-e a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr számára. Az ilyen konzultációval elkerüljük a véleménykülönbségeknek a megbízás kései szakaszában történő beazonosítását és az nem szükségszerűen kompromittálja a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrnek a szerep betöltésére való alkalmasságát. Ha azonban a konzultációk jellege és terjedelme jelentőssé válik, a minőségellenőr objektivitása sérülhet, ha a megbízást végző munkacsoport és a minőségellenőr nem gondoskodik arról, hogy a minőségvizsgáló megőrizhesse objektivitását. Ahol ez nem lehetséges, ott egy, a társaságnál lévő másik személyt vagy egy megfelelően képzett külső személyt jelölhetnek ki a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr vagy a megbízással kapcsolatban konzultáció céljából igénybe veendő személy szerepének a betöltésére.

A megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr objektivitása (Hiv.: 40. bekezdés)

- A49. A társaságnak olyan politikákat és eljárásokat kell kialakítania, amelyek segítenek megőrizni a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr objektivitását. Ennek megfelelően az ilyen politikák és eljárások előírják, hogy a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr:
- amennyiben lehetséges, ne a megbízásért felelős partner által kiválasztott személy legyen
 - egyébként ne vegyen részt a megbízásban az ellenőrzés időszakában

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- ne hozzon döntéseket a megbízásért felelős munkacsoport számára, és
- esetében ne kerüljenek fel egyéb olyan szempontok, amelyek veszélyeztetnék az ellenőr objektivitását.

Kisebbségi társaságokra jellemző szempontok

- A50. A kevés partnerrel rendelkező társaságok esetében lehet, hogy nem kivitelezhető az, hogy a megbízásért felelős partner ne vegyen részt a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr kiválasztásában. Megfelelően képzett külső személyeket is lehet szerződtetni, ha az egyéni könyvvizsgálók vagy a kisebb társaságok olyan megbízásokat azonosítanak be, amelyeknél szükséges a minőségellenőrzés. Elképzelhető az is, hogy néhány egyéni könyvvizsgáló vagy kisebb társaság egyéb társaságokat kíván alkalmazni a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés megkönnyítése céljából. Ha a társaság megfelelően képzett külső személyt szerződtet, a 39–41. bekezdés követelményei és az A47–A48. bekezdésben szereplő iránymutatás az irányadó.

Állami szektorbeli könyvvizsgáló szervezetekre jellemző szempontok

- A51. Az állami szektorban a törvény által kijelölt könyvvizsgáló (például a fő könyvvizsgáló vagy a nevében kijelölt megfelelően képzett egyéb személy) felléphet a megbízásért felelős partnerének megfelelő szerepben, az állami szektorbeli könyvvizsgálatokért való teljes körű felelősséggel. Ilyen körülmények között a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr kiválasztása adott esetben magában foglalja az auditált gazdálkodó egységtől való függetlenség szükségességének, és a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőr objektív értékelésre való képességének a mérlegelését.

Eltérő vélemények (Hiv.: 43. bekezdés)

- A52. A hatékony eljárások segítenek az eltérő vélemények korai beazonosításában, világos irányelveket mutatnak a következő lépések megtételére vonatkozóan, és előírják a különbségek feloldásának, valamint a levont következtetések megvalósításának a dokumentálását.
- A53. Az ilyen különbségek feloldására szolgáló eljárások magukban foglalhatnak egy másik gyakorló könyvvizsgálóval vagy társasággal, vagy szakmai vagy szabályozó szervvel folytatott konzultációt is.

A megbízás dokumentációja

A végleges megbízási dosszié összeállításának befejezése (Hiv.: 45. bekezdés)

- A54. Jogszabály vagy szabályozás előírhat olyan határidőket, amikor bizonyos típusú megbízások végleges megbízási dossziéjának az összeállítását be kell fejezni. Arra az esetre, ha ilyen határidőt jogszabály vagy szabályozás nem ír elő, a 45. bekezdés olyan határidők meghatározását írja elő a társaság számára, amelyek tükrözik a végleges megbízási dosszié összeállításának megfelelő időben történő befejezésének a szükségességét. Könyvvizsgálat esetében például az ilyen határidő rendszerint nem több mint a könyvvizsgálói jelentés dátumától számított 60 nap.
- A55. Ha két vagy több különböző jelentést adnak ki egy gazdálkodó egység egyazon tárgyra vonatkozó információját illetően, akkor a társaságnak a végleges megbízási dossziék összeállítási határidejére

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

vonatkozó politikái és eljárásai minden egyes jelentést úgy kezelnek, mintha azok elkülönült megbízásra vonatkoznának. Ilyen eset lehet például, amikor a társaság könyvvizsgálói jelentést ad ki egy komponens pénzügyi információiról a csoportkonsolidáció céljából, egy későbbi időpontban pedig könyvvizsgálói jelentést ad ki ugyanazokról a pénzügyi információkról a törvény által meghatározott célokra.

A megbízás dokumentációjának bizalmas kezelése, biztonságos őrzése, integritása, elérhetősége és visszakereshetősége (Hiv.: 46. bekezdés)

- A56. A releváns etikai követelmények a társaság munkatársait arra kötelezik, hogy mindenkor meg kell őrizniük a megbízás dokumentációjában szereplő információk titkosságát, kivéve, ha az ügyfél konkrét felhatalmazást ad az információk közzétételére, vagy ha jogi vagy szakmai kötelességből kell így tenni. Meghatározott jogszabályok vagy szabályozások további kötelmeket írhatnak elő a társaság munkatársai számára, hogy biztosítsák az ügyfeladatok bizalmas kezelését, különösen, ha személyes jellegű adatokról van szó.
- A57. Attól függően, hogy a megbízás dokumentációja papíron, elektronikus vagy más adathordozón van, veszélybe kerülhet a mögöttes adatok integritása, elérhetősége vagy visszakereshetősége, ha a dokumentáció megváltoztatható, kiegészíthető vagy törölhető a társaság tudomása nélkül, vagy ha az véglegesen elveszhet vagy megsérülhet. Ennek megfelelően azok a kontrollok, amelyeket a társaság a megbízás dokumentációja engedély nélküli módosításának vagy elvesztésének elkerülése céljából dolgoz ki és vezet be magukban foglalhatják azokat, amelyek:
- lehetővé teszik annak meghatározását, hogy mikor és ki hozta létre, változtatta meg vagy tekintette át a megbízás dokumentációját
 - megvédik az információk integritását a megbízás minden szakaszában, különösen, ha az információkat megosztják a megbízást végző munkacsoporton belül vagy átadják azokat más felek részére az interneten keresztül
 - megakadályozzák a megbízás dokumentációjának jogosulatlan változtatásait, és
 - hozzáférést biztosítanak a megbízást végző munkacsoport és más jogosult felek számára a megbízás dokumentációjához a feladataik megfelelő végrehajtása érdekében.
- A58. Azok a kontrollok, amelyeket a társaság a megbízás dokumentációjának bizalmas kezelése, biztonságos őrzése, integritása, elérhetősége és visszakereshetősége céljából dolgoz ki és vezet be a következőket foglalhatják magukban:
- jelszó használata a megbízást végző munkacsoport tagjai által annak érdekében, hogy a megbízás elektronikus dokumentációjához való hozzáférést a jogosult felhasználókra korlátozzák
 - a megbízás elektronikus dokumentációjának megfelelő biztonsági mentései a megbízás megfelelő szakaszaiban
 - eljárások a megbízás dokumentációjának a munkacsoport tagjai részére a megbízás kezdetekor történő kiosztására, a megbízás során történő feldolgozására és a megbízás végén történő

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

összeállítására

- eljárások a megbízás kinyomtatott dokumentációjához történő hozzáférés korlátozására, megfelelő kiosztásának lehetővé tételére és bizalmas tárolására.

A59. Gyakorlati okokból az eredetileg papíron lévő dokumentáció elektronikusan beszkennehető és betehető a megbízási dossziékba. Ilyen esetekben a társaságnak a dokumentáció integritásának, hozzáférhetőségének és visszakereshetőségének megőrzése céljából kidolgozott eljárásai magukban foglalhatják a megbízásért felelős munkacsoport számára azt az előírást, hogy:

- olyan szkennelt másolatokat készítsen, amely az eredetileg papíron lévő dokumentáció teljes tartalmát tükrözi, beleértve a kézzel írt aláírásokat, kereszthivatkozásokat és értelmező jegyzeteket is
- a szkennelt másolatokat helyezze el a megbízási dossziékba, beleértve a szkennelt másolatokon levő szükség szerinti indexálást és aláírást is, és
- tegye lehetővé a szkennelt másolatok szükség szerinti visszakereshetőségét és nyomtatását.

Jogi, szabályozási vagy egyéb okai lehetnek egy társaságnak arra, hogy megőrizze a beszkenneelt papíron lévő eredeti dokumentációt.

A megbízás dokumentációjának megőrzése (Hiv.: 47. bekezdés)

A60. A társaságnak a megbízás dokumentációjának megőrzésére vonatkozó igényei és az ilyen megőrzés időszaka a megbízás jellegétől és a társaság körülményeitől függhetnek, például attól, hogy a megbízás dokumentációja szükséges-e a jövőbeli megbízások szempontjából folytatódó jelentőséggel bíró tényezők nyilvántartásához. A megőrzés időszaka más tényezőktől is függhet, mint például attól, hogy helyi jogszabály vagy szabályozás előír-e egy meghatározott megőrzési időszakot a megbízások bizonyos típusaira, vagy meghatározott jogi vagy szabályozási követelmények hiányában vannak-e a joghatóságban általánosan elfogadott megőrzési időszakok.

A61. A könyvvizsgálati megbízások konkrét esetében a megőrzési időszak rendszerint nem kevesebb mint 5 év a könyvvizsgálói jelentés dátumától számítva, vagy a csoport könyvvizsgálói jelentésének dátumától számítva, ha az későbbi.

A62. A társaság által a megbízás dokumentációjának megőrzésére vonatkozóan alkalmazott eljárások azokat foglalják magukba, amelyek lehetővé teszik a 47. bekezdésben szereplő követelmények teljesítését a megőrzési időszak során, például azért, hogy:

- lehetővé tegyék a megbízás dokumentációjának visszakeresését és az ahhoz való hozzáférést a megőrzési időszakban, különösen az elektronikus dokumentáció esetében, mivel a mögöttes technológiát időről időre frissíthetik vagy módosíthatják
- amennyiben szükséges, biztosítsák a megbízás dokumentációjában a megbízási dossziék véglegesítését követően tett változások nyilvántartását, és
- lehetővé tegyék felhatalmazott külső felek számára a megbízás dokumentációjához való hozzáférést és annak áttekintését minőségellenőrzési és egyéb célból.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

A megbízás dokumentációjának tulajdonjoga

- A63. Hacsak jogszabály vagy szabályozás másképp nem rendelkezik, a megbízás dokumentációja a társaság tulajdonát képezi. A társaság saját belátása szerint az ügyfelek számára hozzáférhetővé teheti a megbízás dokumentációjának részeit vagy kivonatait, feltéve, hogy az ilyen közzététel nem veszélyezteti az elvégzett munka érvényességét, vagy a bizonyosságot nyújtó szolgáltatásokra szóló megbízások esetében a társaság vagy munkatársainak függetlenségét.

Figyelemmel kísérés

A társaság minőségellenőrzési politikáinak és eljárásainak figyelemmel kísérése (Hiv.: 48. bekezdés)

- A64. A minőségellenőrzési politikák és eljárások betartásának figyelemmel kísérése az alábbiak értékelését célozza meg:
- a szakmai standardok, valamint a vonatkozó jogi és szabályozási követelmények betartása
 - az, hogy a minőségellenőrzési rendszert megfelelően tervezték-e meg, és hatékonyan vezették-e be, továbbá
 - az, hogy a társaság minőségellenőrzési politikáit és eljárásait megfelelően alkalmazták-e annak érdekében, hogy a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek által kiadott jelentések az adott körülmények között megfelelőek legyenek.
- A65. A minőségellenőrzési rendszer folyamatos mérlegelése és értékelése magában foglal olyan ügyeket, mint:
- A következők elemzése:
 - a szakmai standardok, valamint a vonatkozó jogi és szabályozási követelmények új fejleményei, valamint hogy adott esetben ezeket hogyan tükrözik a társaság politikái és eljárásai
 - a függetlenséggel kapcsolatos politikák és eljárások betartásának írásbeli megerősítése
 - folyamatos szakmai fejlődés, beleértve az oktatásokat is, és
 - az ügyfélkapcsolatok és a konkrét megbízások elfogadásához és megtartásához kapcsolódó döntések.
 - A szükséges javító intézkedések és rendszerfejlesztések meghatározása, beleértve a társaságnak az oktatáshoz és képzéshez kapcsolódó politikáira és eljárásaira adott visszajelzéseket is.
 - A rendszerben, a rendszer megértésének szintjében vagy a rendszernek való megfelelés kapcsán beazonosított gyengeségek kommunikálása a társaság megfelelő munkatársai felé.
 - Nyomon követés a megfelelő munkatársak által abból a célból, hogy a szükséges módosításokat azonnal végrehajtsák a minőségellenőrzési politikákban és eljárásokban.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

- A66. Az ellenőrzési ciklusra vonatkozó politikák és eljárások például meghatározhatnak egy három évig tartó ciklust. Az ellenőrzési ciklus megszervezésének módja, beleértve a konkrét megbízások kiválasztásának ütemezését is, számos tényezőtől függ, beleértve az alábbiakat is:
- a társaság mérete
 - az irodák száma és földrajzi elhelyezkedése
 - a korábbi figyelemmel kíséresi eljárások eredményei
 - a munkatársak és az irodák hatáskörének foka (például az egyes irodák végrehajthatják-e a saját ellenőrzésüket vagy csak a főiroda teheti ezt)
 - a társaság gyakorlatának és szervezetének jellege és bonyolultsági foka
 - a társaság ügyfeleivel és konkrét megbízásaival kapcsolatos kockázatok.
- A67. Az ellenőrzési folyamat magában foglalja az egyes megbízások kiválasztását, amelyek közül néhányat a megbízást végző munkacsoport előzetes értesítése nélkül is kiválaszthatnak. Az ellenőrzések hatáskörének meghatározásánál a társaság figyelembe veheti egy független külső ellenőrző program hatókörét vagy következtetéseit. Ugyanakkor egy független külső ellenőrző program nem helyettesíti a társaság saját belső figyelemmel kíséresi programját.

Kisebb társaságokra jellemző szempontok

- A68. A kis társaságok esetében a figyelemmel kísérés eljárásait szükséges lehet, hogy azok a személyek végezzék el, akik a társaság minőségellenőrzési politikáinak és eljárásainak a kialakításáért és bevezetéséért felelnek, vagy azok, akik esetlegesen részt vesznek a megbízáshoz kapcsolódó minőségellenőrzés végrehajtásában. Egy korlátozott létszámú munkatársakat foglalkoztató társaság dönthet úgy, hogy megfelelően képzett külső személyt vagy másik társaságot alkalmaz a megbízások ellenőrzéséhez és a figyelemmel kísérés egyéb eljárásaihoz. Másik megoldásként lehet, hogy a társaság megállapodásokat akar kötni az erőforrások más szervezetekkel való megosztására vonatkozóan a figyelemmel kísérés megkönnyítése érdekében.

A hiányosságok kommunikálása (Hiv.: 50. bekezdés)

- A69. A beazonosított hiányosságokról a releváns megbízásért felelős partnereken kívüli személyek felé történő beszámolásnak rendszerint nem szükséges magában foglalnia a konkrét megbízások beazonosítását, bár lehetnek olyan esetek, amikor az ilyen beazonosítás szükséges lehet a megbízásért felelős partnereken kívüli egyének feladatainak a megfelelő végrehajtásához.

Panaszok és állítások

A panaszok és állítások forrásai (Hiv.: 55. bekezdés)

- A70. A panaszok és állítások (kivéve az egyértelműen lényegteleneket) származhatnak a társaságon belülről vagy kívülről is. Származhatnak a munkatársaktól, az ügyfelektől, vagy egyéb harmadik felektől is. Érkezhetnek a megbízást végző munkacsoport tagjaihoz vagy a társaság egyéb munkatársaihoz.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

A kivizsgálásra vonatkozó politikák és eljárások (Hiv.: 56. bekezdés)

- A71. A panaszok és állítások kivizsgálása céljából kidolgozott politikák és eljárások például tartalmazhatják azt, hogy a kivizsgálást felügyelő partner:
- elegendő és megfelelő tapasztalattal rendelkezik
 - rendelkezik hatáskörrel a társaságon belül, és
 - egyéb módon nem vesz részt a megbízásban.

A kivizsgálást felügyelő partner szükség szerint alkalmazhat jogtanácsost.

Kisebb társaságokra jellemző szempontok

- A72. A kevés partnerrel rendelkező társaságok esetében lehet, hogy nem kivitelezhető az, hogy a kivizsgálást felügyelő partner ne vegyen részt a megbízásban. Ezek a kisebb társaságok és egyéni könyvvizsgálók felhasználhatják egy megfelelően képzett külső személy vagy egy másik társaság szolgáltatásait is a panaszok és állítások kivizsgálásához.

A minőségellenőrzés rendszerének dokumentációja (Hiv.: 57. bekezdés)

- A73. A minőségellenőrzési rendszer egyes elemeinek működését bizonyító dokumentáció formája és tartalma megítélés kérdése és számos tényezőtől függ, beleértve a következőket is:
- a társaság mérete és az irodák száma
 - a társaság gyakorlatának és szervezetének jellege és bonyolultsági foka.

A nagy társaságok például alkalmazhatnak elektronikus adatbázisokat olyan ügyek dokumentálására, mint például a függetlenségi nyilatkozatok, a teljesítményértékelések és a figyelemmel kíséresi vizsgálatok eredményei.

- A74. A figyelemmel kíséréshez kapcsolódó megfelelő dokumentáció tartalmazza például a következőket:
- A figyelemmel kísérés eljárásai, beleértve az ellenőrizendő befejezett megbízások kiválasztásának folyamatát is.
 - A következők értékelésének nyilvántartását:
 - a szakmai standardok, valamint a jogi és szabályozási követelmények betartása
 - az, hogy a minőségellenőrzési rendszert megfelelően tervezték-e meg, és hatékonyan vezették-e be, továbbá
 - az, hogy a társaság minőségellenőrzési politikáit és eljárásait megfelelően alkalmazták-e annak érdekében, hogy a társaság vagy a megbízásért felelős partnerek által kiadott jelentések az adott körülmények között megfelelőek legyenek.
 - Az észlelt hiányosságok beazonosítása, azok hatásának értékelése és az, aminek alapján meghatározták, hogy szükség van-e tovább intézkedésre.

MINŐSÉGELLENŐRZÉS A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK KÖNYVVIZSGÁLATÁVAL ÉS
ÁTVILÁGÍTÁSÁVAL, VALAMINT AZ EGYÉB BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ ÉS KAPCSOLÓDÓ
SZOLGÁLTATÁSI MEGBÍZÁSOK VÉGREHAJTÁSÁVAL FOGLALKOZÓ TÁRSASÁGOK ESETÉBEN

Kisebb társaságokra jellemző szempontok

- A75. A kisebb társaságok alkalmazhatnak olyan informálisabb módszereket is a minőségellenőrzési rendszerük dokumentálásánál, mint például a kézzel írt feljegyzések, az ellenőrzőlisták és a formanyomtatványok.

International Federation of Accountants
545 Fifth Avenue, 14th Floor, New York, NY 10017 USA
Tel +1 (212) 286-9344 Fax +1 (212) 286-9570 www.ifac.org